

სს „ბანკი ქართუ“

პილარ 3-ის წლიური ანგარიში

(2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით)

სარჩევი

1. შესავალი.....	3
2. მენეჯმენტის განცხადება.....	3
3. ბანკის ძირითადი მაჩვენებლები.....	4
3.1: კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები.....	4
3.2: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი.....	4
4. ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა.....	5
5. კაპიტალის სტრუქტურა.....	6
6. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	7
6.1: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები.....	7
6.2: საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები.....	8
6.3: საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია.....	9
7. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი.....	10
8. აქციონერებთან დაკავშირებული საკითხები.....	11
9. კორპორაციული მართვა.....	11
9.1: სამეთვალყურეო საბჭო.....	11
9.2: დირექტორატი.....	13
9.3: აუდიტის კომიტეტი.....	16
9.4: რისკის მართვის კომიტეტი.....	16
9.5: საკრედიტო კომიტეტი.....	17
9.6: მცირე საკრედიტო კომიტეტი.....	18
9.7: აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.....	19
9.8: ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტი.....	19
9.10: საინფორმაციო ტექნოლოგიების კომიტეტი.....	20
9.11: მარკეტინგის კომიტეტი.....	20
10. რისკების მართვა.....	22
10.1: ბანკის სტრატეგია.....	22
10.2: რისკების მართვის ჩარჩო.....	22
10.3: საკრედიტო რისკების მართვა.....	26
10.4: საპროცენტო რისკის მართვა.....	27
10.5: სავალუტო რისკის მართვა.....	28
10.6: საოპერაციო რისკის მართვა.....	28
10.7: ლიკვიდობის რისკის მართვა.....	29
11. ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია.....	30

1. შესავალი

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის პილარ 3-ის გამჭვირვალობის მოთხოვნებს, ევროკავშირის 575/2013 დირექტივის მოთხოვნებსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანებას „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის დამტკიცების თაობაზე“.

დოკუმენტი მოიცავს ინფორმაციას ბანკის კაპიტალის არსებულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის, რისკების მართვის პოლიტიკის, სტრატეგიისა და კორპორაციული მართვის მოდელის შესახებ.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება ქვეყნდება ყოველწლიურად. დოკუმენტი ხელმისაწვდომი არის ბანკისა და ეროვნული ბანკის ვებ-გვერდებზე როგორც ქართულ, ასევე ინგლისურ ენაზე.

2. მენეჯმენტის განცხადება

ბანკის დირექტორატი ადასტურებს მოცემულ პილარ 3-ის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით, წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის ივნისის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის“ მოთხოვნებსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ სხვა წესებსა და ნორმებს. რეგულაციის თანახმად, არ არის სავალდებულო პილარ 3-ის ფარგლებში გამოქვეყნებული ინფორმაციის აუდიტი.

3. ბანკის ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლების ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის კაპიტალთან დაკავშირებული საზედამხედველო მოთხოვნების და ლიკვიდობის შესახებ. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია შესაბამის მითითებულ თავში.

3.1: კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2017	31.12.2016
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	222,347	181,026
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	-	-
მეორადი კაპიტალი	231,320	238,141
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	453,667	419,168
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,384,981	1,817,525
<u>მიმდინარე კოეფიციენტები</u>		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	16.05%	9.96%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	16.05%	9.96%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	32.76%	23.06%

მნიშვნელოვანი ცვლილებები მიმდინარე და გასულ წელს შორის გამოწვეულია რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დათვლის მეთოდოლოგიის ცვლილებით, კერძოდ, "სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები" აღარ მონაწილეობს რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებაში. აღნიშნული აისახა კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნებში პილარ 2-ის ფარგლებში. იხ. ცვლილებების შესახებ ოფიციალური პრეს რელიზი შემდეგ ბმულზე: <https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=340&newsid=3248>

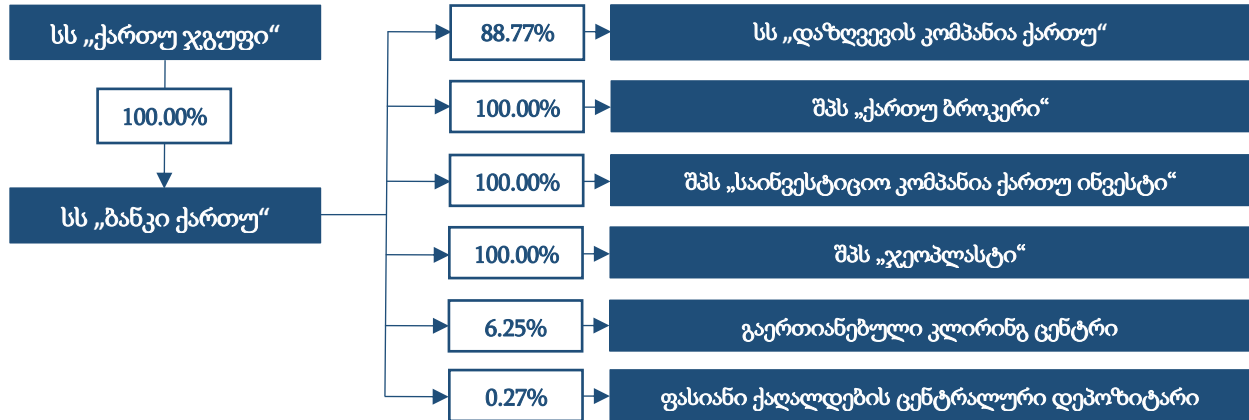
3.2: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2017
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	321,657
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	119,615
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	268.9%

ბანკის სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური კოეფიციენტები დანართის სახით მოცემულია 2017 წლის მეოთხე კვარტლის კვარტალური გამჟღავნების ფორმის ცხრილ #1-ზე, „ძირითადი მაჩვენებლები“.

4. ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკის ბენეფიციარი მფლობელი არის უტა ივანიშვილი. ჯგუფის სტრუქტურა მოცემულია შემდეგი სქემატური ილუსტრაციის სახით.

სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ - კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და ფლობს როგორც სიცოცხლის, ისე არასიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიას. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულებზე:

<http://insurance.gov.ge/Insurance-companies/Qartu.aspx>; <http://insurance.gov.ge/Statistics.aspx>

შპს „ქართუ ბროკერი“ – კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და არის საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველის, მიერ ლიცენზირებული ბროკერი. კომპანიის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <http://gse.ge/broker-companies/cartubroker>

შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“ - კომპანია დაფუძნდა 1999 წელს. კომპანია დაფუძნების დღიდან არანაირ საქმიანობას არ ეწევა.

შპს „ჯეოპლასტი“ - ბანკმა კომპანია დააფუძნა 2017 წელს, დასაკუთრებული ქონებების ეფექტურად განკარგვის მიზნით. მიმდინარე ეტაპზე ბანკს არ აქვს განხორციელებული რაიმე სახის ინვესტიცია კომპანიაში.

გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი - კომპანია ფლობს მსხვილ ონლაინ პორტალ MYPAY.GE-ს, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია განხორციელდეს სხვადასხვა ტიპის გადახდები პლასტიკური ბარათების გამოყენებით. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <https://www.mypay.ge/Payments/main>

საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი - კომპანია 1999 წლიდან არის GSCD სისტემის ოპერატორი. აღნიშნული სისტემის ძირითადი მიზანია მისი მონაწილეების მფლობელობაში მყოფი ფასიანი ქაღალდების ნომინალური მფლობელობა, კლირინგისა და ანგარიშსწორების უზრუნველყოფა, გარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებისა. GSCD არის 4 კომერციული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მფლობელობაში. <http://www.gcsd.ge/>

5. კაპიტალის სტრუქტურა

ძირითადი პირველადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2017	31.12.2016
ჩვეულებრივი აქციები	114,430	114,430
სხვა რეზერვები *	6,838	6,838
გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	107,211	70,393
არამატერიალური აქტივები (მათ შორის გუდვილი)	(6,132)	(3,713)
წილი კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში **	-	(6,922)
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	222,347	181,026

მეორადი კაპიტალი (1,000 ლარი)	31.12.2017	31.12.2016
აქციებში კონვერტირებადი სესხები	221,585	132,940
სუბორდინირებული სესხები	-	93,300
რეზერვები ***	9,735	11,902
სულ მეორადი კაპიტალი	231,320	238,141

სულ საზედამხებელო კაპიტალი	453,667	419,168
----------------------------	---------	---------

* ბანკის სარეზერვო ფონდის ფორმირება ხდებოდა წლის გაუნაწილებელი მოგებიდან და მიზანს წარმოადგენდა ბანკის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი შესაძლო ზარალის დაფარვა, საჭიროების შემთხვევაში. 2016 წლიდან ბანკი ფონდს აღარ ზრდის.

** 2016 წლის 31 დეკემბრამდე, კომერციულ ორგანიზაციებში, 10%-ზე მეტი წილის წმინდა ღირებულებას ბანკი აკლავდა სააქციო კაპიტალს. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, აღნიშნული ღირებულება გაითვალისწინება რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებში, შესაბამისად აღარ აკლდება ძირითად პირველად კაპიტალს.

*** ეროვნული ბანკის რეგულაციის თანახმად, სტანდარტულ სესხებზე შექმნილი საერთო რეზერვები გაითვალისწინება მეორად კაპიტალში, საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების მაქსიმუმ 1.25%-ის ოდენობით.

6. კაპიტალის ადეკვატურობა

6.1: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

1,000 ლარი	31.12.2017	31.12.2016
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,156,355	1,658,341
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	52,222	35,347
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	176,404	123,837
სულ	1,384,981	1,817,525

მნიშვნელოვანი ცვლილებები მიმდინარე და გასულ წელს შორის გამოწვეულია რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დათვლის მეთოდოლოგიის ცვლილებით, კერძოდ, "სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები" აღარ მონაწილეობს რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებაში. აღნიშნული აისახა კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნებში პილარ 2-ის ფარგლებში. იხ. ცვლილებების შესახებ ოფიციალური პრეს რელიზი შემდეგ ბმულზე: <https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=340&newsid=3248>

6.2: საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

თარიღი: 31.12.2017 თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	საბალანსო ღირებულება	რისკის პოზიციების ღირებულება	რისკის წონა						საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები		
			0%	20%	50%	100%	150%	250%	მიტიგაციამდე	მიტიგაცია	მიტიგაციის შემდეგ
საბალანსო ელემენტები											
მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	211,607	211,607	41,122	-	-	170,485	-	-	170,485	-	170,485
მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	161,242	161,242	-	65,320	89,736	6,185	-	-	64,118	-	64,118
მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	629,967	629,967	-	-	-	629,967	-	-	629,967	6,698	623,269
ვადაგადაცილებული სესხები	43,996	43,996	-	-	-	43,217	780	-	44,386	-	44,386
ძირითადი საშუალებები *	21,008	14,876	-	-	-	14,876	-	-	14,876	-	14,876
მნიშვნელოვანი ინვესტიციები საფინანსო ინსტიტუტებში და საგადასახადო აქტივი	7,426	7,426	-	-	-	-	-	7,426	18,566	-	18,566
სხვა ინვესტიციები საფინანსო ინსტიტუტებში	57	57	-	-	-	57	-	-	57	-	57
სხვა აქტივები **	110,954	110,954	-	-	-	87,546	-	23,407	146,065	2,291	143,774
სულ საბალანსო ელემენტები	1,186,259	1,180,126	41,122	65,320	89,736	952,334	780	30,834	1,088,521	8,989	1,079,532
გარესაბალანსო ელემენტები											
კრედიტის მახასიათებლების მქონე გარანტიები	62,695	62,695	-	-	-	62,595	-	100	62,845	5,623	57,222
შეუქცევადი სთენდბაი აკრედიტივები	8,245	8,245	-	-	-	8,245	-	-	8,245	-	8,245
აუთვისებელი საკრედიტო ინსტრუმენტები ***	22,310	11,155	-	-	-	11,155	-	-	11,155	6	11,149
სულ გარესაბალანსო ელემენტები	93,249	82,095	-	-	-	81,995	-	100	82,245	5,630	76,615
კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები											
კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით ****	10,409	208	-	-	-	208	-	-	208	-	208
სულ	1,289,917	1,262,429	41,122	65,320	89,736	1,034,537	780	30,934	1,170,974	14,619	1,156,355

* ძირითადი საშუალებების, საბალანსო და რისკის პოზიციას შორის სხვაობა გამოწვეულია არამატერიალური აქტივებით, რომელიც, თავის მხრივ, სრულად იქვითება საზედამხედველო კაპიტალიდან.

** აღნიშნულ მუხლში შედის რისკის პოზიციები ფიზიკური პირების მიმართ, გიროში დასაკუთრებული ქონება და სხვა მოთხოვნები.

*** რისკის პოზიციაში გაითვალისწინება სესხის გაცემის ვალდებულების 50%.

**** რისკის პოზიციაში გაითვალისწინება სავალუტო ფორვარდების ღირებულების 2%.

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების დათვლის მიზნით, მიტიგაციის საშუალებად ბანკი იყენებს მხოლოდ სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებულ ფულად სახსრებს ან ფულთან გათანაბრებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

6.3: საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია

საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიცია უდრის „კომერციული ბანკების საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტის დადგენის, გაანგარიშებისა და დაცვის წესით“ განსაზღვრულ კრებსით საერთო ღია სავალუტო პოზიციას.

6.4: საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

1,000 ლარი	2017	2016	2015
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	54,853	69,620	80,643
მოგება (ზარალი) ქონების გაყიდვიდან	8	6	(23)
მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	25,566	27,270	24,285
მთლიანი შემოსავალი	80,427	96,896	104,905
მთლიანი შემოსავლის საშუალო ბოლო 3 წლის	94,076		
საოპერაციო რისკების კაპიტალი (15.00%)	14,111		
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	176,392		

7. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (სებ-ის მეთოდოლოგიით)			
31.12.2017 (1,000 ლარი)	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	94,166	227,491	321,657
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	54,313	65,302	119,615
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	173.4%	348.4%	268.9%
მინიმალური მოთხოვნა	>75%	>100%	>100%

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (ბაზელის მეთოდოლოგიით)			
31.12.2017 (1,000 ლარი)	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	49,142	176,588	225,731
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	10,874	9,665	20,539
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	451.9%	1827.1%	1099.1%

სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები ბანკისთვის წარმოადგენს სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის. ინფორმაცია მოცემულია კვარტალურ დანართში გვერდზე 14.LCR.

8. აქციონერებთან დაკავშირებული საკითხები

ბანკის აქციონერის და აქციონერთა კრების უფლებები რეგულირდება წესდების საფუძველზე. ბანკის აქციონერი უფლებამოსილია: შეცვალოს ბანკის წესდება, საფირმო სახელწოდება, აირჩიოს და გამოიწვიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები, დაამტკიცოს ბანკის წლიური ანგარიშგება, ფინანსური შედეგები, დაამტკიცოს აუდიტის კომიტეტის დასკვნა. კრებას უფლება აქვს მიიღოს ბანკის რეორგანიზაციას ან ლიკვიდაციასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილება.

წესდების მიხედვით, აქციონერთა კრება მოიწვევა ყოველწლიურად, როგორც წესი, საანგარიშგებო წლის დაწყებიდან ორი თვის ვადაში. ვინაიდან ბანკს ყავს მხოლოდ ერთი აქციონერი, კრების მოწვევა არ ხდება და აქციონერი საჭიროებიდან გამომდინარე ღებულობს ერთპიროვნულ გადაწყვეტილებას.

2017 წლის განმავლობაში, ბანკის აქციონერმა მიიღო ორი გადაწყვეტილება, რომელიც ეხებოდა ნებართვას ბანკის მიერ ქველმოქმედების განხორციელებასა და სამეთვალყურეო საბჭოში წევრის ჩანაცვლებას.

9. კორპორაციული მართვა

9.1: სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ბანკი ქართუს“ სამეთვალყურეო საბჭო შედგება სამი წევრისგან. საბჭო შემდგენაირად არის დაკომპლექტებული:

1. ნიკოლოზ ჩხეტიანი - თავმჯდომარე
2. ბესიკ დემეტრაშვილი - წევრი
3. ეთერ დემინაშვილი - წევრი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს, ნიკოლოზ ჩხეტიანს, 2001 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, სამართალმცოდნეობის სპეციალობით, ხოლო 2002 წელს მიენიჭა ბრემენის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხი სამართალმცოდნეობაში. 2012 წლიდან დღემდე არის ა(ა)იპ საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუს“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე. 2007-2012 წლებში იყო ა(ა)იპ საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუს“ იურისტი. 2008-2014 წლებში იყო სს „ქართუ ჯგუფის“ იურიდიული დეპარტამენტის უფროსი, 2007-2008 წლებში ამავე კომპანიის იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე, ხოლო 2006-2007 წლებში სს „ქართუ ჯგუფის“ იურისტი. 2004-2006 წლებში იყო იურიდიული კომპანია „გაბისონია და პარტნიორების“ იურისტი. 2002-2004 წლებში საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს საგარეო პოლიტიკის კვლევისა და ანალიზის ცენტრის უფროსი სპეციალისტი.

ბესიკ დემეტრაშვილს დამთავრებული აქვს ივ.ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. 2012 წლიდან დღემდე არის შპს „მენეჯმენტ სერვისის“ და შპს „ქართულ ფრანგული სკოლის“ დირექტორი. 2014 წლიდან დღემდე არის შპს „აგრო ქართუს“ დირექტორი, ხოლო 2015 წლიდან დღემდე შპს „რივიერა XXI“-ს და სს „დიდველის“ დირექტორი. 2008 წლიდან დღემდე არის საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრი, ხოლო 2013 წლიდან დღემდე შპს „ფინსერვისი XXI“-ს იურიდიული მრჩეველი. 2005-2006 წლებში იყო შპს „ბურჯის“ და ა(ა)იპ ასოციაცია „ატუს“-ს იურიდიული სამსახურის უფროსი. 2002-2006 წლებში იყო შპს „რეესტრი XXI“-ს ფასიანი

ქაღალდების რეგისტრატორი. 1999-2000 წლებში იყო თბილისის საკრებულოს იურისტი. 1998-1999 წლებში იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „კონსტიტუციის 42-ე მუხლის“ იურისტი.

ეთერ დემინაშვილს დამთავრებული აქვს ივ.ჯავახიშვილის თბილისის სახემწიფო უნივერსიტეტის საინჟინრო-ეკონომიკური ფაკულტეტი. 2000 წლიდან დღემდე არის სს „ქართუ ჯგუფის“ კადრების სამსახურის უფროსი. 1995-2002 წლებში იყო ქ.თბილისის ჰოსპიტალის საიდუმლო სამსახურის უფროსი. 1988-1995 წლებში იყო საავიაციო კომპანია „საქმშენებლის“ ინჟინერ-ეკონომისტი. 1985-1988 იყო „საქგზამშენის“ ინჟინერი. 1982-1983 წლებში იყო რუსთავის ტროლეიბუსების დეპარტამენტის ეკონომისტი. 1980-1982 წლებში იყო ქ.რუსთავის ლიფტების საწარმოს სამშენებლო ინჟინერი. 1977-1980 წლებში იყო გარდაბნის საკონსერვო ქარხნის სტანდარტების სპეციალისტი. 1971-1977 წლებში იყო ქ.რუსთავის ქიმიური ქარხნის მედდის ასისტენტი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უფლებამოსილება განისაზღვრება 4 წლის ვადით. საბჭოს კომპეტენციას განეკუთვნება ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებების პოლიტიკის განსაზღვრა, დირექტორატის მუშაობაზე კონტროლის განხორციელება, ფილიალების განყოფილებებისა და წარმომადგენლობების შექმნა, რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია. ამასთანავე, საბჭო პასუხისმგებელია საწარმოთა დაარსებასა, ან მათ ლიკვიდაციაზე, კავშირებსა და გაერთიანებებში გაწვევრიანებაზე, ბანკის სტრუქტურების და სამტატო განრიგის განსაზღვრასა და თანამშრომელთა სახელფასე ფონდის დადგენაზე. საბჭო, ასევე ამტკიცებს ბანკის დირექტორატისა და აუდიტის კომიტეტის დებულებებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წამყვანი როლი უჭირავს ბანკის მმართველობაში, შესაბამისად ეს ორგანო აქტიურად არის ჩართული მიმდინარე პროცესების დაგეგმვასა და მონიტორინგში.

2017 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭომ იმსჯელა და მიიღო შემდეგი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები:

- დამტკიცდა განახლებული დებულებები ყველა მოქმედი სერვისცენტრისთვის. ამასთანავე, საბჭომ იმსჯელა და დადებითად შეაფასა ბანკის სურვილი გამხდარიყო ა(ა)იპ „საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის“ წევრი.
- სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით, ბანკმა ქართუმ ორჯერ, ჯამურად 450,000 ლარის ინვესტირება მოახდინა დაზღვევის კომპანია ქართუს საწესდებო კაპიტალში.
- სამეთვალყურეო საბჭომ სუბორდინირებული სესხების ხელშეკრულებების აქციებში კონვერტირებად სესხის ხელშეკრულებებად გარდაქმნის შესახებ იმსჯელა და დადებითი გადაწყვეტილება მიიღო.
- ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესი, ასევე სავალუტო, საკრედიტო, საოპერაციო და საპროცენტო განაკვეთის რისკებისათვის საჭირო კაპიტალის ბუფერის დადგენის შიდა მეთოდოლოგიები.

9.2: დირექტორატი

დირექტორატი ბანკის აღმასრულებელი ორგანოა და მისი უფლებამოსილების ვადა 4 წლით განისაზღვრება. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის დირექტორთა საბჭო შემდეგნაირად არის დაკომპლექტებული:

1. ნატო ხაინდრავა - გენერალური დირექტორი;
2. გივი ლებანიძე - ფინანსური დირექტორი;
3. ბექა კვარაცხელია - რისკების დირექტორი;
4. ზურაბ გოგუა - კომერციული დირექტორი;
5. დავით გალუაშვილი - ოპერაციების დირექტორი;

ბანკის გენერალური დირექტორს, ნატო ხაინდრავას, 1988 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. საბანკო სექტორში 1982 წლიდან მუშაობს. 2016 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ გენერალური დირექტორი და სს „ქართუ ჯგუფის“ გენერალური დირექტორი (წარმომადგენლობითი უფლებების გარეშე). 2013-2015 წლებში იყო ბანკის ფინანსური დირექტორი. 2011-2013 წლებში იყოს ბანკის გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე. 2003-2011 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ შიდა აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი, ფინანსური დეპარტამენტის დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე. 2002-2003 წლებში მუშაობდა საქართველოს ეროვნული ბანკის ბანკების ზედამხედველობის განყოფილების ლიკვიდატორად. 2001-2002 წლებში იყო „თბილკომბანკის“ ლიკვიდაციის კომიტეტის უფროსი ბუღალტერი. 1993-2001 წლებში იყო „სიგმა ბანკის“ უფროსი ბუღალტერი, დირექტორის მოადგილე და ლიკვიდაციის კომიტეტის უფროსი ბუღალტერი. 1988-1993 წლებში იყო ნაძალადევის რეგიონული ცენტრალური შემნახველი ბანკის უფროსი ბუღალტერი. 1987-1988 წლებში იყო შემნახველი ბანკის ნაძალადევის ფილიალის ხელმძღვანელი, 1982-1987 წლებში ამავე ფილიალის უფროსი კონტროლიორი.

ფინანსურ დირექტორს, გივი ლებანიძეს, 2007 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით ეკონომიკური კიბერნეტიკა, კვალიფიკაცია ეკონომისტ-მათემატიკოსი. 2016 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ფინანსური დირექტორი. 2013-2016 წლებში იყო ჯერ რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/ფინანსური რისკების მართვის განყოფილების უფროსი, ხოლო შემდეგ რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი. 2010-2013 წლებში იყო ბანკის საინვესტიციო განყოფილების უფროსი. 2009-2010 წლებში ბანკის კორპორატიული ბანკირი, ხოლო 2007-2009 წლებში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების საკრედიტო ექსპერტი. 2012-2014 წლებში იყო სს „გლობალ კონტაქტ კონსალტინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და მოგვიანებით სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე.

რისკების დირექტორს, ბექა კვარაცხელიას, 1996 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, სპეციალობით საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობები. 2013 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ რისკების დირექტორი. 2009-2013 წლებში იყო რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი, ხოლო 2006-2009 წლებში რისკების მართვის განყოფილების უფროსი. 2004-2006 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე/კორპორატიული ბიზნესის დაკრედიტების განყოფილების უფროსი. 2001-2004 წლებში იყო ბანკის უფროსი საკრედიტო ოფიცერი. 1997-2001 წლებში იყო კრედიტ ოფიცერი.

კომერციულ დირექტორს, ზურაბ გოგუას, 1994 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. 1998 წელს დაამთავრა საქ. ეკონომიკის სამინისტროსთან არსებული ეკ. სოც. პრობლემების ინსტიტუტის ასპირანტურა. 2013 წლიდან დღემდე არის „სს ბანკი ქართუს“ კომერციული დირექტორი. 2004-2013 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი. 2002-2004 წლებში იყო ბანკის საკრედიტო განყოფილების უფროსი. 2000-2002 წლებში იყო საკრედიტო განყოფილების უფროსის მოადგილე. 1998-2000 წლებში ხელმძღვანელობდა ბანკის მონიტორინგისა და ანალიზის განყოფილებას. 1997-1998 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ საკრედიტო ოფიცერი, ხოლო 1997 წელს ბანკის ეკონომისტი. 1995-1997 წლებში იყო მარკეტინგული კვლევის ცენტრის მენეჯერი.

ოპერაციების დირექტორს, დავით გალუაშვილს, 1995 წელს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. 2013 წლიდან დღემდე არის სს „ბანკი ქართუს“ ოპერაციების დირექტორი. 2011-2013 წლებში იყო ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე. 1997-2011 წლებში იყო სს „ბანკი ქართუს“ მთავარი ბუღალტერის პირველი მოადგილე, უფროსი ბუღალტერი, კონტროლის ჯგუფის უფროსი და ბუღალტერი. 1995-1997 წლებში იყო სს „საქართველოს ბანკის“ ფრონტ დესკ ოფიცერი. 1994-1995 წლებში იყო კომერციულ ბანკ „ნარიყალას“ საერთაშორისო გადარიცხვების განყოფილების უფროსი.

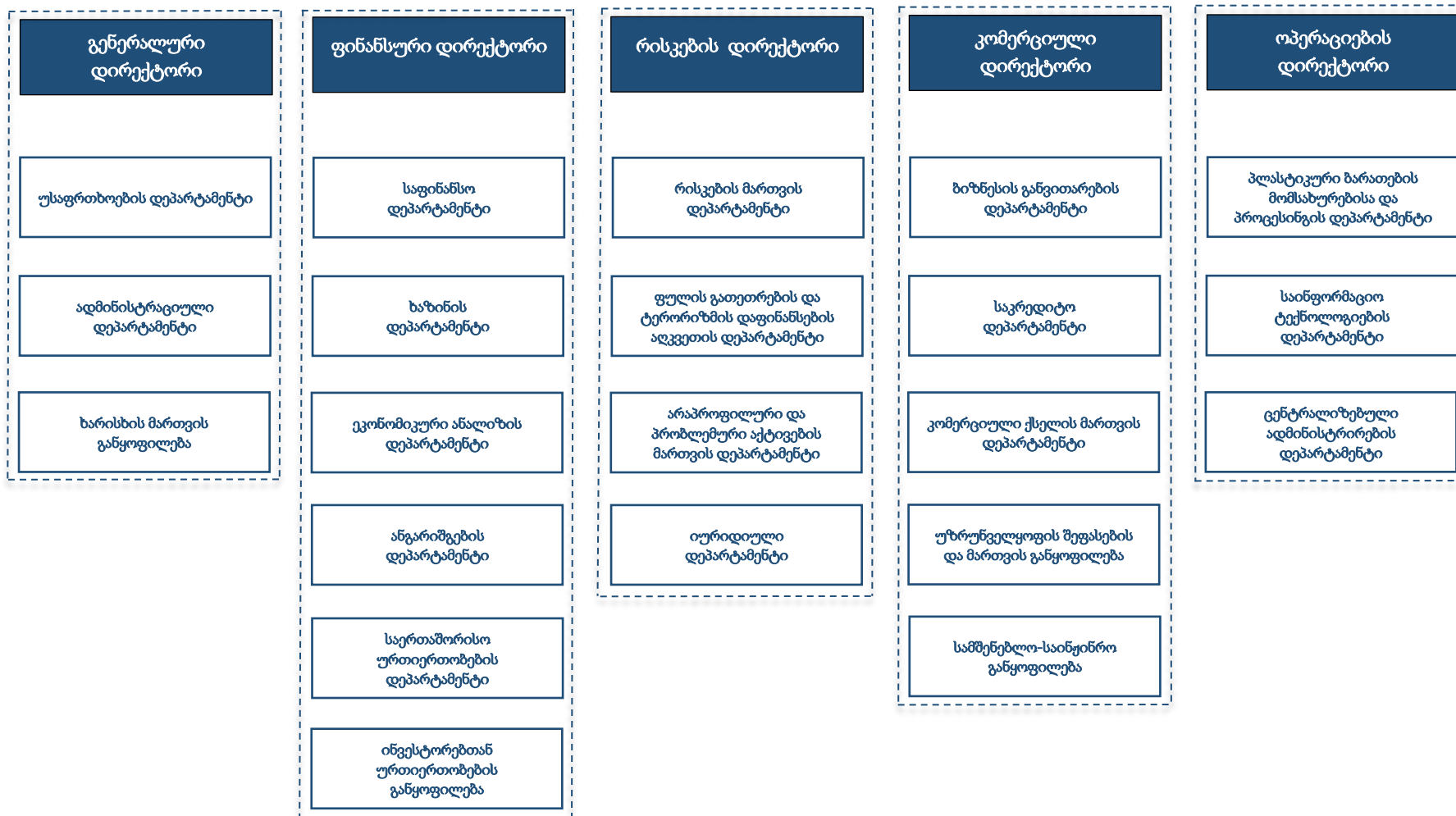
დირექტორატი ორგანიზებას უწევს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ოპერატიულ საქმიანობას, ამასთანავე არის აქციონერთა კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებების აღმასრულებელი. დირექტორატი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

კენჭისყრის დროს, ხმათა თანაბრად განაწილების შემთხვევაში, გენერალური დირექტორის ხმა გადამწყვეტია. ამასთანავე, დირექტორები ერთიპიროვნულად წარმოადგენენ ბანკს მესამე პირებთან ურთიერთობაში.

2017 წლის განმავლობაში დირექტორატმა იმსჯელა და მიიღო შემდეგი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები:

- განახლდა და დამტკიცდა ბანკის სტრუქტურული ერთეულების, მათ შორის დეპარტამენტებისა და განყოფილებების დებულებები, ასევე სხვადასხვა პოზიციების თანამდებობრივი ინსტრუქციები. განახლდა და დამტკიცდა ბანკის კორპორატიული ეთიკის კოდექსი, რომელიც სრულად შეესაბამება თანამედროვე მოთხოვნებსა და სტანდარტებს.
- გარდა ზემოხსენებული ცვლილებებისა, ბანკმა ეროვნული ბანკის ლარიზაციის პროექტის ფარგლებში დაამტკიცა საკრედიტო პროდუქტის - „სესხები, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ გალარების პროცესში“ აღწერილობა.
- ბანკის დირექტორატმა განიხილა და დაამტკიცა AML/CTF დეპარტამენტის მიერ მომზადებული დოკუმენტი „საბანკო პოლიტიკა და პროცედურები დაკავშირებული რისკზე დამყარებულ მიდგომებთან“. აღნიშნული დოკუმენტის მიღება, ბანკის შიდა რეგულაციებს, კიდევ უფრო მყარსა და დახვეწილს გახდის, რაც ბანკს სანდო და საიმედო პარტნიორად აყალიბებს როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო პარტნიორებისთვის.
- დირექტორატმა დაამტკიცა რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ მომზადებული ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკა და საკრედიტო პორტფელის IFRS-ის მიხედვით გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გაანგარიშების მეთოდოლოგიის განახლებული ვარიანტი.

შემდეგ სქემაზე მოცემულია ინფორმაცია ბანკის დირექტორების საკურატორო მიმართულებების შესახებ.

9.3: აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებულ საკონსულტაციო-სათათბირო ორგანოს, რომლის გადაწყვეტილებასაც სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აქვს სარეკომენდაციო ხასიათი. კომიტეტის ძირითადი ფუნქცია არის შიდა აუდიტისა და ბანკის გარე აუდიტორების ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

აუდიტის კომიტეტის მიზანს სამეთვალყურეო საბჭოს საზედამხედველო ფუნქციების განხორციელებაში მხარდაჭერა და შემდეგ საკითხებზე სწორი ინფორმირება წარმოადგენს:

- ბანკის ფინანსური ანგარიშგების სისრულე და საიმედოობა;
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტის გამართული ფუნქციონირება;
- გარე აუდიტორის დამოუკიდებლობა და კვალიფიკაცია, აგრეთვე მის მიერ გაწეული მომსახურების ხარისხი, მოცულობა და მომსახურების ანაზღაურება;
- ბანკის შიდა კონტროლის სიტემისა და რისკების მართვის საიმედოობა და ეფექტურობა;

აუდიტის კომიტეტი ზეპირი ან წერილობითი რეკომენდაციით მიმართავს სამეთვალყურეო საბჭოს, სადაც წარმოდგენილი აქვს საკუთარი ხედვა ზედამხედველობის ფორმების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით. წლის ბოლოს კი წარადგენს ანგარიშს გაწეულ სამუშაოსთან დაკავშირებით.

აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი დამოუკიდებელი წევრისგან. ისინი არ არიან ბანკთან დაკავშირებული პირები, ამასთანავე მათ ან მათთან დაკავშირებულ იმ პირებს, რომლებიც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, კანონისმიერ შემკვიდრეთა წრიდან I და II რიგში ირიცხებიან, არ აქვთ ბანკის მიმართ ფინანსური ვალდებულება. არცერთი წევრი არ არის სხვა კომერციული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა ან დირექტორატის წევრი. სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც ირჩევს კომიტეტის წევრებს, შერჩევის ეტაპზე დიდ ყურადღებას უთმობს განათლებისა და გამოცდილების შესაბამისობას, ასევე დამოუკიდებლობის ხარისხის შესაბამისობას შიდა სტანდარტთან.

კომიტეტის სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, ხოლო საგანგებო შემთხვევებში ტარდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის, კომიტეტის თავმჯდომარის, ან კომიტეტის ორი წევრის მოთხოვნით. ასევე, საჭიროების შემთხვევაში შიდა აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორის მოთხოვნით.

კომიტეტის საქმიანობას არეგულირებს სამეთვალყურეო საბჭოს 2016 წლის 10 თებერვალს დამტკიცებული აუდიტის კომიტეტის დებულება.

9.4: რისკის მართვის კომიტეტი

რისკის მართვის კომიტეტი წარმოადგენს ბანკის საქმიანობაში რისკების მართვის უმაღლეს კოლეგიალურ ორგანოს. კომიტეტს გააჩნია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დელეგირებული უფლებამოსილებები ბანკის საქმიანობაში რისკების მართვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებასა და კონტროლზე. კომიტეტის საქმიანობა ხორციელდება ბანკის სტრატეგიის შესაბამისად და ეფუძნება ბანკის წესდებებსა და დამტკიცებულ შიდა ნორმატივებს, აგრეთვე რისკის მართვის პროცესში არსებულ საერთაშორისო პრაქტიკას.

რისკის მართვის კომიტეტის ფუნქციებს განეკუთვნება რისკის მართვის სტრატეგიების განსაზღვრა, რისკის მართვის პოლიტიკის ფორმულირება და მასში შესატანი ნებისმიერი ცვლილების მომზადება დასამტკიცებლად, რისკის მართვის მეთოდებისა და მოდელების შერჩევა და შესაბამისი პროცესების მუდმივი მონიტორინგი.

რისკის მართვის კომიტეტს ადგენს სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება შემდეგი სრულუფლებიანი მუდმივი წევრისაგან:

- გენერალური დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე);
- რისკების დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი;

რისკის მართვის კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პიროვნება, ბანკის შიდა აუდიტისა და რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი ან სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო. რისკის მართვის კომიტეტის სხდომები მოიწვევა კომიტეტის თავმჯდომარის (გენერალური დირექტორი) ინიციატივით, საჭიროების მიხედვით.

რისკის მართვის კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის მიმართ და როგორც წესი, კვარტალში ერთხელ წარადგენს ანგარიშს გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ. ანგარიშს წარადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება 2017 წლის 10 მარტს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკის მართვის კომიტეტის დებულებით.

9.5: საკრედიტო კომიტეტი

კომიტეტი წარმოადგენს საკრედიტო საქმიანობის მართვის სფეროში ბანკის უმაღლეს კოლეგიალურ ორგანოს. კომიტეტს გააჩნია ბანკის წესდების საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ სრულად მინიჭებული უფლებამოსილებები საკრედიტო საქმიანობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებასა და მართვაზე. კომიტეტის საქმიანობა სრულად ეფუძნება ბანკის წესდებს, საკრედიტო პოლიტიკას, დამტკიცებულ შიდა ნორმატივებსა და დაკრედიტების პროცესში გამოყენებულ საერთაშორისო სტანდარტებს.

კომიტეტის პირდაპირ ფუნქციებს განეკუთვნება ყველა ტიპის საკრედიტო განაცხადის განხილვა და საბოლოო გადაწყვეტილებების მიღება სესხის დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ, კონკრეტულ სესხებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო პარამეტრების, მათ შორის სესხის ლიმიტის, ვალუტის, ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების, განსაზღვრისა და ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, სესხების რესტრუქტურირაცია, პროლონგაცია და კლიენტებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება.

კომიტეტის შემადგენლობას შესაბამისი უფლებამოსილებებით, განსაზღვრავს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება შემდეგი სრულუფლებიანი მუდმივი წევრისაგან:

- გენერალური დირექტორი (კომიტეტის თავმჯდომარე);
- რისკების დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი;
- იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პირი, ბანკის შიდა აუდიტისა ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი ან სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო.

კომიტეტის სხდომები იმართება ყოველკვირეულად. დღის წესრიგსა და განსახილველ საკითხებს განსაზღვრავს კომიტეტის თავმჯდომარე.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე. დირექტორატი, როგორც წესი, კვარტალში ერთხელ მოისმენს კომიტეტის ანგარიშს კომიტეტის მიერ გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ.

9.6: მცირე საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტის მსგავსად, მცირე საკრედიტო კომიტეტი წარმოადგენს საკრედიტო საქმიანობის მართვის სფეროში ბანკის კოლეგიალურ ორგანოს, თუმცა მოქმედებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ შეზღუდულ ფარგლებში.

კომიტეტის შემადგენლობასა და შესაბამისი უფლებამოსილებებით დელეგირებულ პირებს განსაზღვრავს და ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. კომიტეტი შედგება 3 სრულუფლებიანი წევრისაგან, კომერციული დირექტორი, რისკების დირექტორი და საკრედიტო დეპარტამენტის დირექტორი.

კომიტეტზე განსახილველად შესაძლებელია წარმოდგენილ იქნას ნებისმიერი განაცხადი, რომელიც არ ეწინააღმდეგება ბანკის საკრედიტო პოლიტიკას, ამასთანავე ბიზნეს ჯგუფის მთლიანი დავალიანება დამტკიცებული ან მოთხოვნილი სესხის თანხის დამატებით არ აღემატება 300,000 აშშ დოლარს ან ექვივალენტს სხვა ვალუტაში.

კომიტეტზე ასევე აკრძალულია საბლანკო სესხის, ბანკის ინსაიდერი პირის განაცხადის, სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოს განაცხადის განხილვა. ასევე ბანკის მიერ სტანდარტულ კლასიფიცირებულ სესხებზე გამოსაყენებელ მინიმალურ საპროცენტო განაკვეთზე ნაკლების საპროცენტო განაკვეთის დაწესება, 6 თვეზე მეტი ვადით საშელავათო პერიოდის დაწესება სარგებლის გადახდასა და 12 თვეზე მეტი ვადით საშელავათო პერიოდის დაწესება ძირითად თანხაზე.

მცირე საკრედიტო კომიტეტი ანგარიშვალდებულია საკრედიტო კომიტეტის მიმართ. საკრედიტო კომიტეტი კვარტალში ერთხელ მოისმენს კომიტეტის ანგარიშს გაწეული მუშაობის შედეგების შესახებ.

9.7: აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი წარმოადგენს კოლევიალურ ორგანოს, რომლის ძირითადი მიზანია ბანკის აქტივ-პასივების ეფექტური მართვის საფუძველზე შეინარჩუნოს და აამაღლოს ბანკის საფინანსო ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

კომიტეტის საქმიანობის ძირითად ამოცანას აქტივ-პასივების მართვის პოლიტიკის ბანკის სტრატეგიასთან და სხვა პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ეფექტური მართვის საფუძველზე ბანკში მობილიზებული რესურსების ოპერატიული მართვის პროცესის ხელშეწყობა, რესურსების ლიკვიდურ და შემოსავლიან აქტივებში ოპტიმალური განთავსება და ვალდებულებათა და განთავსებათა სასურველი მოცულობებისა და პარამეტრების განსაზღვრა წარმოადგენს. კომიტეტი პასუხისმგებელია მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ეკონომიკური ნორმატივების დაცვის მიზნით პოლიტიკის შემუშავებასა და აღსრულების მონიტორინგზე.

კომიტეტის შემადგენლობას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. აქტივ-პასივების კომიტეტი შედგება შვილი სრულუფლებიანი წევრისგან, ესენი არიან:

- გენერალური დირექტორი;
- ფინანსური დირექტორი;
- კომერციული დირექტორი;
- ოპერაციების დირექტორი;
- რისკების დირექტორი;
- ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ხაზინის დეპარტამენტის დირექტორი;

აქტივ-პასივების კომიტეტის სხდომა მოიწვევა თავმჯდომარის სახელით საჭიროებისამებრ. აღნიშნული კომიტეტის მუშაობა რეგულირდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 2014 წლის 13 მარტს დამტკიცებული აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის დებულებით.

9.8: ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტი

ბიზნეს პროცესების მართვის კომიტეტის პირდაპირ ფუნქციებს წარმოადგენს ახალი და განახლებული პროდუქტების განხილვა, მათი დამტკიცება, დაკავშირებული დოკუმენტების ფორმისა და შინაარსის განხილვა/დამტკიცება, ბიზნეს პროცესების ბლოკ-სქემების, მისი დამხმარე დოკუმენტების, ოპტიმიზირებული, არსებული ბიზნეს პროცესების ბლოკ-სქემებისა და მისი დამხმარე დოკუმენტების განხილვა და დამტკიცება.

კომიტეტის შემადგენლობას ირჩევს და ამტკიცებს ბანკის დირექტორატი. კომიტეტი შედგება შვიდი სრულუფლებიანი წევრისაგან:

- ოპერაციების დირექტორი - თავმჯდომარე;
- საოპერაციო რისკების მართვის განყოფილების უფროსი;
- ხარისხის მართვის განყოფილების უფროსი;
- კომერციული ქსელის მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ცენტრალიზებული ადმინისტრირების დეპარტამენტის დირექტორი;
- ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის დირექტორი;
- იურიდიული დეპარტამენტის დირექტორი;

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პიროვნება, ბანკის შიდა აუდიტისა და/ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი, სხვა პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო.

კომიტეტის სხდომა მოიწვევა თავმჯდომარის სახელით, საჭიროებიდან გამომდინარე. კომიტეტზე საკითხის წარმომდგენი შეიძლება იყოს საბანკო პროდუქტების განყოფილება ან ბიზნეს-პროცესებისა და პროცედურების ადმინისტრირების განყოფილება.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე და კვარტალში ერთხელ წარადგენს შესაბამის ანგარიშს, რომელიც ასახავს კომიტეტის მუშაობასა და შედეგებს.

9.10: საინფორმაციო ტექნოლოგიების კომიტეტი

კომიტეტი წარმოადგენს კოლეგიალურ ორგანოს საინფორმაციო ტექნოლოგიების დარგში და თავისი მუშაობით ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე, შესაბამისად მის მუშაობაზე ხელმძღვანელობასა და ზედამხედველობას ახორციელებს ბანკის დირექტორატი.

კომიტეტის მიზანია ბანკის ბიზნესისათვის საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხრიდან მაქსიმალური ხელშეწყობის უზრუნველყოფა, გამოყენებული რესურსების, სერვისების ეფექტიანობისა და კონკურენტუნარიანობის განსაზღვრა, ასევე საინფორმაციო ტექნოლოგიების ტექნიკური და ადამიანური რესურსების პერსპექტიული საშუალებებისა და სერვისების მოზიდვისა და განვითარებისთვის ხელშეწყობა.

კომიტეტი საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში აფასებს არსებულ მდგომარეობას საინფორმაციო ტექნოლოგიების მიმართულებით, განიხილავს და ამტკიცებს საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარების ახალი და პერსპექტიული პროდუქტების შექმნის გეგმებს, ასევე უზრუნველყოფს უკვე არსებული მიდგომების განახლება-განვითარებას, უზრუნველყოფს ბანკის განვითარებასთან ერთად გარდილი მოთხოვნის დაკმაყოფილებას და ზრუნავს ბანკის კომპიუტერულ ქსელებში ცირკულირებად მონაცემთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე.

კომიტეტი შედგება შვიდი სრულუფლებიანი წევრისგან, მათ შორის: ოპერაციების დირექტორი, ბანკის საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, ინფრასტრუქტურული პროექტების მართვის, პროგრამული უზრუნველყოფის, პროცესინგისა და უსაფრთხოების დეპარტამენტის ინფორმაციული უსაფრთხოების განყოფილებების უფროსები და კომერციული ქსელის მართვის დეპარტამენტის დირექტორი.

ვინაიდან, კომიტეტი ანგარიშვალდებულია დირექტორატის მიმართ, მათი მოთხოვნის შემთხვევაში, კომიტეტი ვალდებულია წარმოადგინოს გაწეული სამუშაოს ანგარიში, არსებული გამოწვევები და მათი გადაჭრის გზები.

9.11: მარკეტინგის კომიტეტი

მარკეტინგის კომიტეტის ძირითადი მიზანი ბანკის მარკეტინგულ საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვა და მონიტორინგია. საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში განიხილავს და ამტკიცებს ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა პროდუქტების განყოფილების მიერ წარდგენილი საბანკო პროდუქტების ტარიფები, მარკეტინგის განყოფილების გრძელვადიანი და მოკლევადიანი სამოქმედო გეგმები, მარკეტინგული მასალების დიზაინი და შინაარსი, ქსელის განვითარებასთან, ღონისძიებების

ორგანიზებასთან, კორპორატიულ სახელმძღვანელოსთან და ბანკის მარკეტინგულ საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხები.

კომიტეტი შედგება რვა სრულუფლებიანი წევრისგან, მათ შორის:

- ფინანსური დირექტორი - თავმჯდომარე;
- კომერციული დირექტორი;
- ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის დირექტორი;
- მარკეტინგის განყოფილების უფროსი;
- კომერციული ქსელის მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ეკონომიკური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი;
- ხარისხის მართვის განყოფილების უფროსი;
- რისკების მართვის დეპარტამენტის დირექტორი;

კომიტეტის წევრი არ შეიძლება იყოს ბანკის არათანამშრომელი პიროვნება, ბანკის შიდა აუდიტისა და/ან რომელიმე მაკონტროლებელი ორგანოს თანამშრომელი, ასევე სხვა ნებისმიერი პირი, რომლის კომიტეტში შეყვანითაც ჩნდება ამა თუ იმ ფორმით ინტერესთა კონფლიქტი მისი მდგომარეობის გამო. კომიტეტის სხომა მოიწვევა მისი თავმჯდომარის სახელით, საჭიროების შესაბამისად.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია ბანკის დირექტორატის წინაშე, მოთხოვნის შესაბამისად, ასევე სავალდებულო წესით, კომიტეტი ანგარიშს წარუდგენს ბანკის დირექტორატს წელიწადში მინიმუმ ერთხელ.

10. რისკების მართვა

10.1: ბანკის სტრატეგია

ბანკი ქართუს სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია კორპორატიული და მცირე და საშუალო კლიენტების დაკრედიტება. ბანკი საშუალოვადიან პერსპექტივაში გეგმავს არსებული პროფილის შენარჩუნებას და მცირე და საშუალო კლიენტების წილის ზრდას მთლიან საკრედიტო პორტფელში.

ბანკისათვის, საშუალოვადიან პერსპექტივაში მნიშვნელოვანია აქტივების ხარისხის გაუმჯობესება, რაც თავისთავად გულისხმობს: დასაკუთრებული ქონებების წილის შემცირებას აქტივებში, უმოქმედო სესხების წილის შემცირებას მთლიან საკრედიტო პორტფელში, საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგების გაუმჯობესებას, საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია დარგების ჭრილში,

გრძელვადიან პერსპექტივაში ბანკი გეგმავს მოზიდული სახსრების სტრუქტურის ცვლილებას, კერძოდ შედარებით მოკლევადიანი რესურსის ჩანაცვლებას უფრო გრძელვადიანი რესურსით და დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას.

10.2: რისკების მართვის ჩარჩო

სს „ბანკი ქართუს“ ბიზნეს მოდელი შემუშავებულია ისე, რომ ბანკმა მუდმივად შეინარჩუნოს კაპიტალიზაციის საშუალოზე მაღალი დონე და რესურსები გადანაწილებული ქონდეს ისეთ აქტივებსა და სექტორებზე, რომლითაც მიაღწევს მდგრად და დაბალანსებულ ზრდას.

ის ძირითადი რისკები, რომელსაც ბანკი ქართუ იღებს სტრატეგიული მიზნების განხორციელებისას დაჯგუფებულია შემდეგნაირად: საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკები.

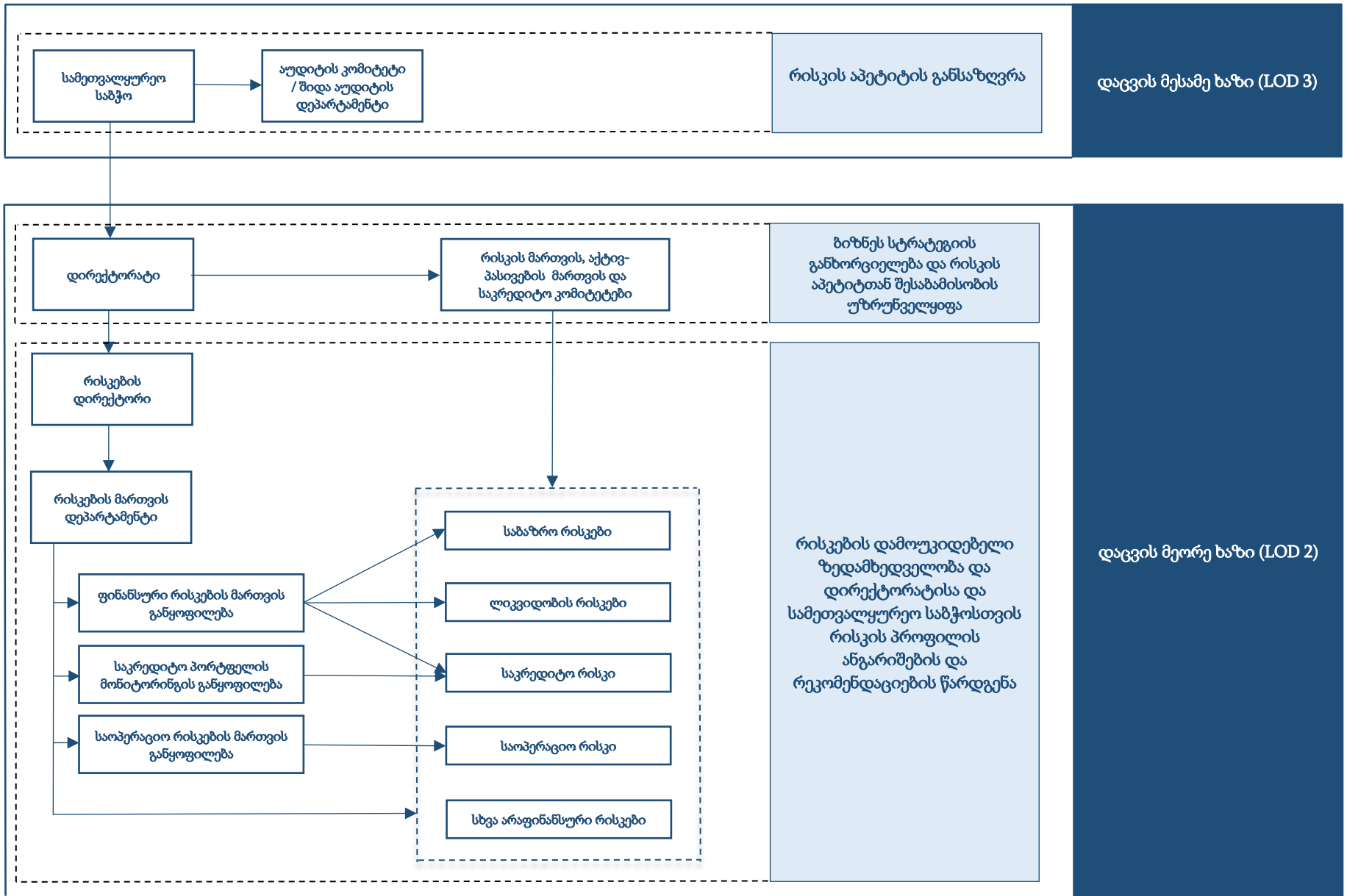
ბანკის რისკების მართვის მიზნებს წარმოადგენს:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, რომლითაც მოხდება რისკი/მომგებიანობის ოპტიმიზაცია, კაპიტალის მუდმივად ადეკვატურ დონეზე შენარჩუნებასთან ერთად;
- ლიკვიდობის ისეთ პრუდენციულ დონეზე შენარჩუნება და მართვა, რომლითაც ბანკი მოახდენს მოკლევადიანი ვალდებულებების შესრულებას სტრესული მდგომარეობის დროსაც;
- ადეკვატური და ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ქონა;
- სრულ შესაბამისობაში ყოფნა იმ კანონებსა და რეგულაციებთან, რომლებიც უკავშირდება ბანკის ბიზნეს საქმიანობას.

ძირითადი პრინციპები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ეფექტური რისკების მართვის სტრატეგიას არის:

- ბანკში დაცვის მძლავრი მეორე ხაზის (LOD 2) არსებობა;
- ბანკის ბიზნეს სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი პრინციპების და იმ რისკის დონის შესაბამისობა, რომლის აღებაც ბანკს სურს და შეუძლია (რისკის აპეტიტი);
- უზრუნველყოფა იმის, რომ ბიზნეს საქმიანობის განვითარებასთან დაკავშირებული რისკები არის სწორად იდენტიფიცირებული, გაზომილი და დოკუმენტირებული;
- სათანადო კონტროლის მექანიზმების მუშაობის უზრუნველყოფა.

შემდეგ დიაგრამაზე მოცემულია ბანკის რისკების მართვის სტრუქტურა:

რისკის აპეტიტი

სამეთვალყურეო საბჭო იხილავს და ამტკიცებს რისკის აპეტიტს (ICAAP-ის ფარგლებში), რომელიც ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიან, მდგრად ზრდას და აბალანსებს გრძელვადიან მომგებიანობას პრუდენციული რისკების მართვასთან. რისკის აპეტიტი გამოიხატება რაოდენობრივი მაჩვენებლებით. ბანკი რისკის აპეტიტს იყენებს იმ რისკის დონეების განსასაზღვრად, რომლებიც შეუძლია და სურს აიღოს ბიზნეს საქმიანობის განსახორციელებლად.

კაპიტალის დაგეგმვა

სამეთვალყურეო საბჭო აფასებს კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც აუცილებელია როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. აღნიშნული დოკუმენტურად ასახულია კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესში (ICAAP), რომელიც ხელმისაწვდომია მარეგულირებლისთვის.

ლიკვიდობის დაგეგმვა

დირექტორატი ზედმიწევნით აფასებს ლიკვიდობის იმ დონეს, რომელიც ბანკს სჭირდება როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. 1 თვემდე, 3-დან 6 თვემდე, და 6-დან 12 თვემდე ლიკვიდობის პროგნოზირება ხაზინისა და რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ ხდება ყოველთვიურად და წარედგინება დირექტორატს.

რისკის მართვის მოდელი ბანკის დონეზე

რისკების სამართავად ბანკი იყენებს მართვის 3 ხაზიან მოდელს. მოდელი გამოიყენება ვალდებულებების და პასუხისმგებლობების გასამიჯნად, რათა მიღწეული იყოს მთლიანი რისკების ეფექტური მართვა, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის შიდა კონტროლის ჩარჩოს გაძლიერებას.

დაცვის სამ ხაზიანი მიდგომა აცალკევებს მფლობელობა/რისკის მართვას იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ რისკების ზედამხედველობას და ასევე იმ ფუნქციებისგან, რომელიც ახდენენ დამოუკიდებელ აუდიტს.

- **დაცვის პირველი ხაზი (LOD 1)** - ბანკის სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ფლობენ და მართავენ რისკს. აღნიშნული ხაზი მოიცავს ბიზნეს და საოპერაციო ერთეულებს. განყოფილების უფროსები და დეპარტამენტის დირექტორები, როგორც რისკის მფლობელები და კონტროლის მფლობელები არიან საბოლოოდ პასუხისმგებელი ყველა იმ რისკსა და კონტროლზე, რომელიც ვარდება მათი პასუხისმგებლობის არეალში.
- **დაცვის მეორე ხაზი (LOD 2)** - სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ახდენენ რისკების იდენტიფიცირებასა და ზედამხედველობას. რისკის მართვის პროცესი, რომლებიც არსებობს მძლავრი დაცვის მეორე ხაზის ფუნქციონირებისთვის, მოიცავს:
 - რისკის კონტროლის შეფასებას;
 - სცენარების ანალიზს;
 - საკრედიტო პორტფელის ხარისხის აქტიურ მართვას;
 - ძირითადი რისკის ინდიკატორებს / ადრეულ სტადიაზე გამაფრთხილებელ ნიშნებს;
 - ბანკში არსებული სხვადასხვა მოდელის მართვას
 - ახალ პროდუქტებსა და სერვისებს
 - შიდა კონტროლის შეფასება/ტესტირებას
 - ძირითადი რისკების მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების მუდმივ მონიტორინგს
 - საოპერაციო რისკების შემთხვევების რეპორტირებას
 - და სხვას

- **დაცვის მესამე ხაზი (LOD 3)** - ერთეულები, რომლებიც ახდენენ:
 - რისკის აპეტიტის განსაზღვრას;
 - დამოუკიდებელ აუდიტს;
 - პროცესების და ძირითადი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ კონტროლს;

რისკების გაზომვის და მონიტორინგის სისტემები

მთავარი პრინციპები რისკების ეფექტურად გაზომვისა და მონიტორინგისთვის არის:

- რისკის პოზიციების გაზომვა მოსალოდნელი დანაკარგების მოდელირების გზით, რისკის ინდიკატორები და სცენარების ანალიზი მთლიანად ბანკის დონეზე;
- უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ რისკების სიმძიმის გათვინობიერების ხელშეწყობა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და დირექტორატისთვის რისკის პროფილის ანგარიშების მიწოდება რისკის ინდიკატორებთან და მიტიგაციის საშუალებებთან ერთად, რათა მათ მიერ მოხდეს რისკის აპეტიტის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში გადახედვა;
- აღებული რისკების სათანადო აღრიცხვის წარმოება.

ყოველკვარტალური რისკის პროფილის ანგარიშები, რომლებიც მიეწოდება დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს მოიცავს:

- საკრედიტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- ლიკვიდობის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სავალუტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილის ანალიზს;

სტანდარტიზირებული მიდგომა

ბანკი საზედამხედველო მიზნებისათვის რისკის პოზიციების გაანგარიშებისას იყენებს მხოლოდ „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ მიხედვით განსაზღვრულ სტანდარტიზებულ მიდგომას (რომელიც შესაბამისობაშია „საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოსთან).

სტრეს-ტესტები

ბანკი ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და ახდენს სხვადასხვა პარამეტრების საპროგნოზო სცენარების გაანალიზებას. აღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს/გაზომოს არამხოლოდ მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკები, არამედ მოვლენების სტრესული სიტუაციის განვითარების შემთხვევაში წარმოშობილი ახალი შესაძლო რისკები.

ბანკი, ბიზნესის წარმოებისას, დგება გარკვეული რისკების წინაშე. ბანკის ძირითადი რისკის კატეგორიები მოცემულია ქვემოთ:

- **საკრედიტო რისკი** - საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორც კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა. ბანკის პოზიცია საკრედიტო რისკების მიმართ 2017 წლის 31 დეკემბრით შეადგენდა 1,156 მილიონ ლარს .
- **საბაზრო რისკი** - რისკი, როდესაც ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების, გაცვლითი კურსის აქციების ან/და საერთაშორისო ბირჟებზე ვაჭრობადი სასაქონლო ფასების ცვლილება ცვლის ბანკის წმინდა აქტივების ოდენობას, რომელიც წარმოშობს ზარალს. საზედამხედველო მიზნებისათვის, ბანკი საბაზრო რისკის კალკულაციას ახდენს კრებისით ღია სავალუტო პოზიციის მიხედვით, რომელიც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 52 მილიონ ლარს.

- **საოპერაციო რისკი** - საოპერაციო რისკი არის ზარალის რისკი, რომელსაც სხვა ფაქტორებთან ერთად, იწვევს შიდა პროცესების არაადეკვატურობა, პერსონალის ქმედებები, სისტემის მოშლა ან გარე ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბანკის მუშაობაზე. საზედამხედველო მიზნებისათვის, ბანკი საოპერაციო რისკის კალკულაციას ახდენს ძირითადი ინდიკატორების მეთოდის მიხედვით და აღნიშნული 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 176.4 მილიონ ლარს.
- **ლიკვიდობის რისკი** - ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში, ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით, რაც შეამცირებს ბანკის კაპიტალს. ბანკი ლიკვიდობის რისკის გაზომვას ახდენს ლიკვიდობის გადაფარვს (LCR) და საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტის გამოყენებით.
- **სხვა არაფინანსური რისკები** - ბანკი თავისი საქმიანობის შედეგად შესაძლოა დადგეს იმ პოტენციური რისკების წინაშე, როგორცაა რეპუტაციის, იურიდიული, სტრატეგიული, შესაბამისობის და სხვა რისკები. რადგან აღნიშნული რისკები მიმდინარე ეტაპზე ბანკისთვის წარმოადგენენ არაკვანტიფიცირებად რისკებს და მათი მართვა ხორციელდება შესაბამისი პოლიტიკების ფარგლებში, ბანკი აღნიშნული რისკებისთვის მიმდინარე ეტაპზე, დამატებითი კაპიტალის დაცვას არ საჭიროებს.

10.3: საკრედიტო რისკების მართვა

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ბანკს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორცაა კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა .

საკრედიტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საკრედიტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები საკრედიტო პოზიციებსა და კონცენტრაციებზე;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის საკრედიტო პორტფელი და მისი რისკიანობა;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;
- უზრუნველყოს საკრედიტო რისკის ამღები მმართველი განყოფილებები, საკრედიტო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება, შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით;

საკრედიტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საკრედიტო რისკის ტოლერანტობა უნდა იქნას განსაზღვრული ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის შეფასება

ბანკში საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვისთვის არსებობს სესხების შიდა სარეიტინგო სისტემა და დარეზერვების (სესხების მოსალოდნელი დანაკარგების გაზომვის) მეთოდოლოგია, IFRS-ის მიზნებისათვის.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის განყოფილების მიერ, რომელიც წარმოადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტში შემავალ განყოფილებას. აღნიშნული განყოფილება ახორციელებს ყოველკვარტალურად ან/და ყოველთვიურად (დამოკიდებულია ბიზნესის სპეციფიკაზე, დავალიანების სიდიდესა და მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებაზე) ბანკის მსესხებელი კომპანიების ფინანსურ ანალიზს და მონიტორინგის დასკვნების მომზადებას შესაბამისი რეკომენდაციებით.

უზრუნველყოფა

ბანკი კორპორატიული და საცალო კლიენტების მიმართ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის საშუალებად აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის სახით იპოთეკით დატვირთულ/დაგირავებულ უძრავ და მოძრავ ქონებას. უძრავი და მოძრავი ქონებები არ გაითვალისწინება რისკის მიტიგანტად საზედამხედველო მიზნებისათვის საკრედიტო რისკების მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციის გაანგარიშებისას. უზრუნველყოფის რისკების შეფასებისას ხდება უზრუნველყოფის ღირებულების, საგნის, ლიკვიდობის და აღსრულებადობის შეფასება. უზრუნველყოფა ასევე ჯგუფდება დაფინანსებულ ბიზნესთან კორელაციის კუთხით. უზრუნველყოფის სახით წარმოდგენილი აქტივები, რომელთა ღირებულება მაღალ კორელაციაშია დაფინანსებული ბიზნესის ფინანსურ შედეგებთან სესხის გაცემის განხილვისას LGD-ის კალკულაციისას ანგარიშდება უფრო მაღალი დისკონტი. ინფორმაცია სესხების შესახებ, უზრუნველყოფების ტიპების ჭრილში მოცემულია 2017 წლის აუდიტის დასკვნაში, გვერდი 47.

ბანკს ყავს უზრუნველყოფის შეფასების და მართვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტების შებამისად ახდენს უზრუნველყოფაში მისაღები/მიღებული ქონებების შეფასება/გადაფასებას. ზოგიერთ შემთხვევაში ბანკი მიმართავს გარე საშემფასებლო კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს.

საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტები

ბანკი, საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტების შეფასებებს იყენებს მხოლოდ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების კალკულაციისთვის.

ბანკი ითვალისწინებს Fitch, Moody's და Standard&Poor's-ის რეიტინგებს მხოლოდ კომერციული ბანკების მიმართ რისკის პოზიციების შეწონვისას.

10.4: საპროცენტო რისკის მართვა

საპროცენტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა საპროცენტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში საპროცენტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს სხვადასხვა ოპერაციების მიხედვით ბანკის ლიმიტები;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის ფიქსირებული შემოსავლის მქონე საინვესტიციო და სავაჭრო პორტფელის შედეგები და განიხილოს საბაზრო რისკის სტრატეგია;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;
- უზრუნველყოს საპროცენტო რისკის ამღები და მმართველი სტრუქტურული ერთეულები შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით;

საპროცენტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. საპროცენტო რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადად რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საპროცენტო რისკის ერთერთი მთავარი მხარეა საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივების და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებების სხვადასხვა ვადიანობის გამო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით წარმოქმნილი რისკი. აღნიშნული რისკის გასაზომად ბანკი იყენებს “გადაფასების გეპის” მეთოდს, რომელიც ერთნაირ ვადიანი აქტივებს და ვალდებულებებს ადარებს ერთმანეთს თანხების მიხედვით. დანაკარგის მიღების შესაძლებლობა არის იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს თანხობრივი გეპი ერთნაირი ვადის მქონე საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებებს შორის და ბაზარზე იცვლება განაკვეთი.

10.5: სავალუტო რისკის მართვა

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული ბანკის უცხოურ ვალუტაში ფორმირებული წმინდა აქტივების გაუფასურების რისკი, რომელიც ამცირებს ბანკის კაპიტალს.

სავალუტო რისკის მართვა იწყება ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის რისკის მართვის კომიტეტს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ბანკის რისკის ტოლერანტობა სავალუტო რისკთან მიმართებაში;
- უზრუნველყოს ბანკში სავალუტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგისა და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა;
- დაადგინოს ბანკის ლიმიტები ღია სავალუტო პოზიციაზე სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით;
- პერიოდულად განიხილოს ბანკის სავალუტო პოზიციები როგორც ლიკვიდურ სახსრებში, ასევე გრძელვადიან საკრედიტო დაბანდებაში;
- პერიოდულად წარუდგინოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ბანკში სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით;

სავალუტო რისკების სამართავად ბანკში წესდება შემდეგი ლიმიტი: ყველა უცხოური ვალუტის მიხედვით ბანკის საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი, როგორც საბალანსო და გარესბალანსო ისე კრებსითი სავალუტო პოზიციების მიხედვით, არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს.

10.6: საოპერაციო რისკის მართვა

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი ან ჩავარდნილი შიდა პროცესებით, ადამიანური რესურსებით და სისტემებით, ან გარე ფაქტორებით.

საოპერაციო რისკი ჩნდება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე და დაკავშირებულია ბიზნესის ნებისმიერ მიმართულებასთან. ბანკი ქართუ იდენტიფიცირებას უკეთებს, აფასებს და მართავს საოპერაციო რისკებს შემდეგი პროცესების და ინსტრუმენტების მეშვეობით:

- **საოპერაციო რისკის მოვლენების ანგარიშგება** - ეს არის საოპერაციო რისკით გამოწვეული დანაკარგების, ჩავარდნილი პროცესების და სხვა არა ფულადი სახით მომხდარი მოვლენების აღრიცხვა და ანგარიშგება. ეს მოვლენები ფიქსირდება და რეგისტრირდება ცენტრალიზებულად და ანალიზირდება რისკების პრო-აქტიური მართვისთვის ძირითადი მიზეზების ანალიზის მეშვეობით.

- **სცენარების ანალიზი (RCA)** - ეს პროცესი მიზნად ისახავს მაღალი ზემოქმედების, მცირე ალბათობის, მაგრამ რეალისტური მოვლენების იდენტიფიცირებას, რომელთაც შეუძლიათ ზეგავლენა იქონიონ ბანკზე, ასევე აფასებს შესაბამის ალბათობას და სიხშირეს ძირითადი რისკ კატეგორიების მიხედვით, რათა ბანკმა ადეკვატურად შეძლოს, შეაფასოს არა მხოლოდ არსებული რისკები, არამედ ის რისკებიც, რომლის წინაშეც შეიძლება აღმოჩნდეს ბანკი. ანალიზი ფოკუსირდება მაღალი ზემოქმედების, მაგრამ დაბალი ალბათობის შემთხვევებზე;
- **რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA)** - ეს პროცესი მიზანმიმართულია ბანკში არსებული და მოსალოდნელი რისკების შესაფასებლად ბანკში არსებული ბიზნეს პროცესების ანალიზის გზით. იგი აფასებს ბანკის ძირითადი რისკ კატეგორიებისთვის არსებულ თანდაყოლილ რისკებს, კონტროლის ეფექტიანობას და ნარჩენ რისკებს, რომლებსაც შეუძლიათ უარყოფითი ასახვა იქონიონ სტრატეგიული მიზნების მიღწევაზე. ამ გზით ბანკი უზრუნველყოფს, შესაბამისი კონტროლის მექანიზმებისა და/ან აღდგენითი გეგმების არსებობას რათა შეარბილოს რისკისა და ზარალის ზემოქმედება.
- **რისკის მიღება** - დაცვის პირველი ხაზი და დეპარტამენტების დირექტორები ახორციელებენ რისკების იდენტიფიცირებას, რისკის საკითხების და კონტროლის მექანიზმების ნაკლოვანებების დაფიქსირებას. გარკვეულ შემთხვევებში, რისკის მიტიგაცია არ არის შესაძლებელი, ან შესაძლებელია ითხოვდეს აღდგენის ხანგრძლივ პერიოდს. ამ სიტუაციებში რისკი უნდა იყოს მიღებული. ეს პროცესი მხარს უჭერს აღნიშნულ საჭიროებას და აღწერს რისკის მიღების მიდგომას - საკითხის წამოწევას, მიღებას, მონიტორინგსა და ანგარიშგებას.

ზემოაღნიშნული პროცესების შედეგების ანალიზი სრულდება იმ მიზნით, რომ წარმოდგენა შეიქმნას ბანკში არსებული საოპერაციო რისკების პროფილის შესახებ ბანკის რისკ აპეტიტთან მიმართებაში. ანალიზის შედეგად ხორციელდება საოპერაციო რისკების მიტიგაცია ან მიღება (საჭიროების შემთხვევაში) რათა შემდგომში გათვალისწინებულ იქნას ბანკის ბიზნეს საქმიანობაში და სტრატეგიაში.

საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩოს ფარგლები მუდმივად ფართოვდება და ახლდება.

10.7: ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის რისკი, რომ ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით

ლიკვიდობის რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ბანკს შეუძლია აიღოს. ლიკვიდობის რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის კაპიტალის ოდენობის, და ზოგადი რისკის მიმართ ტოლერანტობის გათვალისწინებით. ლიკვიდობის რისკის სტრატეგიის შემუშავებისას რისკების მართვის დეპარტამენტის ფინანსური რისკების მართვის და ხაზინის დეპარტამენტის აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება ითვალისწინებს ზოგად ეკონომიკურ და საბაზრო მდგომარეობას და მათი შესაძლო ეფექტი ბანკის მიერ აღებულ ლიკვიდობის პოზიციებზე, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების და მათ შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის შეფასების საფუძველზე.

სს „ბანკ ქართუში“ ლიკვიდობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით. ბანკში სისტემატიურად ხორციელდება ფულადი ნაკადების დინების პროგნოზი ვალდებულებების და ლიკვიდური სახსრების სტატისტიკურ ანალიზზე და სხვა ზემოქმედ ფაქტორებზე დაყრდნობით.

11. ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ანაზღაურება არ აქვთ.

დირექტორატის წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო და შედგება შემდეგი სახის ანაზღაურებისგან: ფიქსირებული ხელფასი, ყოველწლიური პრემია ერთი თვის ხელფასის ოდენობით და დაზღვევა. ინფორმაცია 2017 წელს მინიჭებული ანაზღაურების შესახებ მოცემულია პილარი 3-ის წლიური ანგარიშგების დანართის 24.Rem1 გვერდზე მოცემულ ცხრილში.

EBA გაიდლაინის მიხედვით, ბანკის არც ერთი სხვა თანამშრომელი, გარდა სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორატის წევრებისა არ არის მატერიალური რისკის ამღები პირი.

ბანკის ანაზღაურების სისტემაში არ გამოიყენება აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები. ბანკის არც-ერთი თანამშრომლის ანაზღაურებამ საანგარიშო წლის განმავლობაში არ გადააჭარბა 1 მილიონ ლარს.